

Posiadanie i treść listu przewozowego może okazać się zbawienne w przypadku ochrony interesów przewoźnika w zakresie odpowiedzialności oraz zapłaty przewoźnego.

PODSTAWOWY DOKUMENT W PRZEWOZIE NIE TYLKO DROGOWYM

Bez listu przewozowego ani rusz

Niezależnie od charakteru przewozu, krajowego lub międzynarodowego, dokument, jakim jest list przewozowy, z punktu widzenia praw i obowiązków przewoźnika jest najważniejszy. Jest to dokument potwierdzający zawarcie i wykonanie przewozu. W liście przewozowym nadawca powinien zastrzec ewentualne dodatkowe warunki przewozu (np. temperatura transportowanych dóbr, specjalny interes, dokładne dane dotyczące załadowanego ładunku), odbiorca powinien potwierdzić odebranie towaru, zastrzec ewentualną szkodę na towarze lub opóźnienie w dostawie.

Z kolei przewoźnik powinien zadbać o poprawne (a z praktycznego punktu widzenia czytelne) wypełnienie danych dotyczących nadawcy, odbiorcy i towaru. Przepisy prawne nie wymagają umieszczania pieczęci stron przewozu na liście przewozowym, aczkolwiek znacznie ułatwiają ustalenie ich danych w przypadku sporu. Podpis lub parafka odbiorcy może okazać się niewystarczająca, aby uwolnić przewoźnika od wykazania doręczenia towaru upoważnionej osobie.

Odpowiedzialność i kary

Z listu przewozowego wynika także podział odpowiedzialności

między przewoźnikami biorącymi udział w przewozie (tzw. przewoźnik umowy i przewoźnik faktyczny). Tylko z listu przewozowego wywodzić można odpowiedzialność za zapłatę przewoźnego, uszkodzenie lub utratę towaru, jak i kary administracyjno-prawne. Niestety w praktyce górę bierze dbałość o treść zlecenia (którą można odtworzyć chociażby na podstawie zeznań świadków), jak najszybsze wystawienie i doręczenie faktury (która pod względem płatności za transport ma drugorzędne znaczenie). O ile treść zlecenia, jak i wartość przewoźnego, można odtworzyć lub wręcz ustalić na podstawie średnich, rynkowych

cen, o tyle w przypadku braku listu przewozowego (lub jego niewłaściwego wypełnienia) przewoźnik traci przysługujące mu prawa bez możliwości ich wskrzeszenia. Często zdarza się, że przewoźnicy mylnie stawiają znak równości pomiędzy listem przewozowym a kwitem wagowym lub dokumentem WZ. Wielokrotnie zdarza się, że przewoźnicy świadczący usługi na rzecz jednego klienta, w szczególności na stałej trasie (np. przewóz kruszywa), w imię ograniczania biurokracji i archiwizowania dokumentacji rezygnują z każdorazowego wystawiania listu przewozowego na rzecz np. kwitów wagowych. Sam list przewozowy

nie jest wymagany do legalnego wykonania przewozu (z zastrzeżeniem przewozów międzynarodowych), ale z praktycznego punktu widzenia jest dokumentem, przesądzającym o tym, czy przedsiębiorca będzie mógł skorzystać ze szczególnych praw przysługujących tylko i wyłącznie przewoźnikowi. Powyższą tezę potwierdza wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 22.03.1991 roku (I ACr 21/91, OSAiSN 1992/1 poz. 9 str. 45) zgodnie z którym: „Nie stanowi (...) listu przewozowego w rozumieniu przepisów prawa przewozowego, karta drogową”. Poprzez kartę drogową należy rozumieć także kwit wagowy, WZ, jak i każdy inny dokument, który nie spełnia wymogów listu przewozowego zgodnie z treścią art. 6 Konwencji CMR lub art. 38 ustawy prawo przewozowe.

Bez listu tracisz uprawnienia

Przewoźnik, który chce korzystać ze wszystkich przysługujących mu praw oraz ograniczyć ewentualne problemy z wykazaniem spełnienia obowiązków, jakie nałożone są na przewoźnika, powinien

bezwzględnie zadbać o list przewozowy. W tym zakresie należy przeszkolić i uczulić kierowców, aby dokładali szczególnej staranności pod względem notatek nadawcy i odbiorcy na liście przewozowym. Kierowca nie musi znać obcych języków, ale jeśli ma jakiegokolwiek zastrzeżenia co do treści listu przewozowego, powinien bezwzględnie skontaktować się z pracodawcą. Późniejsze powoływanie się na „dopisane” warunki w liście przewozowym nie będą rozpatrywane. Dozwolone jest wykorzystywanie wzoru listu przewozowego CMR także do przewozów krajowych. Zakres wymogów polskiego prawa przewozowego zawiera się w regulacji Konwencji CMR, dlatego też przewoźnicy powinni uczulić kierowców wykonujących transport, aby zadbać o odpowiednie i czytelne wypełnienie listu przewozowego.

W stosunku do działalności spedytora podkreślić należy, że spedytor na podstawie art. 800 kodeksu cywilnego może sam wykonać przewóz. W praktyce sądowej wystawienie listu przewozowego przez spedytora

Autor artykułu - Łukasz Chwalczyk – jest właścicielem Kancelarii Prawnej Iuridica z Krakowa.

(np. poprzez wpisanie swoich danych w liście przewozowym, np. w kolumnie 17 lub 23 listu przewozowego CMR) powoduje, że spedytor wstępuje w prawa, ale i obowiązki przewoźnika. W tym zakresie może być odpowiedzialny za zapłatę odszkodowania za utratę lub uszkodzenie towaru oraz inne roszczenia przeciwko przewoźnikowi.

Reasumując, fakt posiadania i treść listu przewozowego może okazać się zbawienna w przypadku ochrony interesów przewoźnika w zakresie odpowiedzialności oraz zapłaty przewoźnego.

Łukasz Chwalczyk
Kancelaria Prawna Iuridica
www.iuridica.com.pl

20-22.10.2010, Kielce

ROTRA

III Międzynarodowe Targi Transportu Drogowego - Pojazdy Użytkowe

Współpraca: Zrzeszenie Międzynarodowych Przewoźników Drogowych

Dyrektor Projektu:
Bogusława Grzechowska, tel. 41 365 12 10, fax 41 365 14 26
e-mail: grzechowska.b@targikielce.pl

www.rotra.targikielce.pl

LOG-EXPO

II Targi Magazynowania, Spedycji i Logistyki

Patronat merytoryczny:

Menedżer Targów: Sebastian Piórkowski,
tel. 41 365 14 15, fax 41 365 14 26, e-mail: piorkowski.s@targikielce.pl

www.log-expo.targikielce.pl

GIEŁDA UŻYTYCH WÓZEKÓW WIDŁOWYCH

cenę promocyjną do 15 lipca 2010r.

Targi Kielce S.A., ul. Zakładowa 1, 25-672 Kielce

www.targikielce.pl